

Pe Lívro Daniel rehegua - Papaha Irundy Paapy peteĩ haġua

Pe Pytu'u ha Pe Ñembopyahu haġua Mbarete

Jeff Pippenger

2024-01-10

Mávape piko ombo'éta arandu? ha mávape piko omboikuaaukáta mbo'epy? Umi kambygui ojepe'ava'ekuepe, ha umi pytágui oñemomombyrývape. Mbo'epy niko oĩva'erã mbo'epy ári, mbo'epy ári mbo'epy; línea ári línea, línea ári línea; ko'ápe michĩmi, ha pépe michĩmi: ha ñe'ẽmbeguemi reheve ha ambue ñe'ẽme oñe'ẽta ko tetãyguakuérape. Umipe he'i va'ekue: Kóva hína pytu'u ikatuhápe pembopytu'u umi ikane'õvape; ha kóva hína piro'y: upéicharõ jepe, ndoikuaaséi hikuái ohendu. Upévore Ñandejára ñe'ẽ ha'e va'ekue chupekuéra mbo'epy ári mbo'epy, mbo'epy ári mbo'epy; línea ári línea, línea ári línea; ko'ápe michĩmi, ha pépe michĩmi; oho haġua hikuái, ha ho'a haġua hapykuévo, ha oñembyai, ha ojepokose haġua, ha ojegueraha haġua. Upévore pehendu Ñandejára ñe'ẽ, peẽ kuimba'e oporoyke'ỹva, peisãmbyhýva ko tetãygu oĩva Jerusalénpe. Peje haguére: Rojapo peteĩ ñe'ẽme'ẽ ñemanóndi, ha añaretã ndive roñemoĩ peteĩ ñe'ẽme; pe ñenupã guasu ojaho'íva ohasávo, ndoġuahẽmo'ãi ore rehe: japoguerekógui japu ñaneñemo'ãrã, ha japu guýpe roñemo'ã. Upévore péicha he'i Ñandejára Tupã: Péina ápe, amoĩ Siónpe peteĩ ita tekopytãrã, peteĩ ita oñeha'ãmava'ekue, peteĩ ita iporãetereíva esquina principalpegua, peteĩ tekopyta hatáva: pe ogueroviáva ndojapura mo'ãi. Huisio avei amoĩta línea ramo, ha tekojoja plomada ramo: ha amandáu oitypáta pe japu ñemo'ãrã, ha y osyrymbáva ojaho'íta pe ñemimby renda. Ha pene ñe'ẽme'ẽ ñemanóndi oñemboykéta, ha pene ñe'ẽme añaretã ndive ndopytamo'ãi; pe ñenupã guasu ojaho'íva ohasávo, upérõ peẽ pejepyruíta peñemboguata haġua ipoguýpe. Isaías 28:9–18.

Ary 1863-pe, umi kuimba'e ñembohoryhára ogoverna va'ekue Jerusalén-pe oñepyrũ peteĩ tembiapo oñemotenondéva omo'ã haġua Miller rembiporavo'i kuéra ha omoambue haġua umíva viru ha ita jeguaka japu rehe. Péicha ojapóvo, ha'ekuéra “ojapo peteĩ ñe'ẽme'ẽ ñemano ndive”, “ojapo japu” ha'éva “iñemo'ãrã”, ha “okañy” “mba'e japu guýpe”. Ha katu ojeha'áva'erã kuri hikuái ára pahápe pe marandu “pytu'u” ha “piro'y” rehegua rupive, pe Pedro oñe'ẽháre Hechos-pe.

Ha umi mba'e Ñandejára oikuaauka va'ekue ymaite guive opa iproféta kuéra juru rupi, Cristo ohasa asy va'erãha, upéichaite omohu'ã. Pévare peñembyasy pene angaipakuérare ha pejevy haġua Ñandejárape, pende angaipa haġua ojeipe'a haġua, oġuahẽ vove ára ñembopiro'y rehegua Ñandejára renondégui; ha ha'e ombou haġua Jesucristo, upe va'ekue oñemombe'u yma peẽme. Yvága oreko va'erã chupe umi ára opa mba'e oñemyatyrõ jey peve, Ñandejára he'i haguéicha opa marangatúva iproféta kuéra juru rupi ypy guive. Moisés ningo he'i va'ekue añetehápe ñande ru ypykuérape: “Ñandejára pende Jára omopu'ãta peẽme pene retãygu apytégui peteĩ proféta cheichagua; pehendu va'erã chupe opa mba'épe, oimeraẽ mba'e ha'e he'íva peẽme. Ha oikóta, opa ánga nohenduséiva upe profétape oñehundíta tavayguakuéra apytégui.” Ha avei opa proféta, Samuel guive ha umi ou va'ekue hapykuéri, opa umi oñe'ẽ va'ekue, avei omombe'u yma ko'ã ára rehe. Hechos 3:18–24.

Pedro oikuaa porã opa umi maranduhára oñe'ẽ hague umi ára pytu'u pyahu ha ama paha rehe, ha Isaías ohechauka pe aty ombotovéva umi ára paha pytu'u pyahu rehegua oikóva pe huísio investigativo ñemohu'ãme, angaipa oñemboguepa jave ha ama paha ho'a jave. Upe ára, pe aty ojapova'ekue peteĩ ñe'ẽme'ẽ omanóva ndive, Isaías rehegua, Pedro he'iháicha, “oñehundíta tavayguakuéra apytégui.” Hermana White heta jey oñe'ẽ ko'ağaguaite Isaías pytu'u ha pytu'u pyahu rehegua.

“Pe ánhel ojoajuva pe marandu ñemoherakuãme pe mbohapyha ánhel marandu rehegua ndive, omyesakãta opa yvy ko yvy ape ári iglória reheve. Ko'ápe oñemombe'u peteĩ tembiapo oguahêva opa ko yvy ape ári ha pokatu ijajaha'ỹva rehegua. Pe advento ñemongu'e ary 1840–44 pegua ha'e va'ekue peteĩ jehechauka mimbipa Tupã pokatu rehegua; pe peteĩha ánhel marandu oñegueraha opaite tenda misionero oĩháme ko yvy ape ári, ha oĩ va'ekue ambue tetãme tuichaiterei interés religioso araka'eve ojehechava'ekue'ỹ peteĩ tetãme pe Reforma siglo dieciséis pegua guive; ha ko'áva jepe ohasáta pe ñemongu'e mbarete guasu reheve pe ñe'ẽmondo pahápe pe mbohapyha ánhel rehegua.

“Pe tembiapo ojoguáta pe oikova'ekuépe Pentecostés Árape. Oñeme'ẽ haguéicha pe 'ama ypykue', pe Espíritu Santo ñehẽgui oñehẽvo evangelio ñepyrũme, ikatu hañuáicha okakuaa pe ñemitỹ porãite, upéicha avei pe 'ama pahague' oñeme'ẽta ipahápe oñemongakuaa haña pe mono'ẽ. ‘Upérõ jaikuaáta, ñañeha'ãramo jaikuaa haña Nandejárape: Iñsẽha oñembosako'i ko'ẽju hañuáicha; ha Ha'e ouna ñandéve amaicha, pe ama pahague ha pe ama ypykueicha yvy ári.’ Oseas 6:3. ‘Pevy'a haña upéicharõ, Siõn ra'ykuéra, ha pevy'a pende Jára Tupãme: Ha'e ome'ẽgui peẽme pe ama ypykue hi'aravoitépe, ha omboguejýta peẽme ama, pe ama ypykue ha pe ama pahague.’ Joel 2:23. ‘Umi ára pahápe, he'i Tupã, ahẽhéta Che Espíritu opa so'o ári.’ ‘Ha oikóta, maymáva ohenóiva Nandejára rérape ojesalváta.’ Hechos 2:17, 21.”

“Pe tembiapo guasu evangelio rehegua ndopaiva'erã peteĩ jehechauka ipokatu Nandejára rehegua michĩvẽvape umi mba'e ojehechaukava'ekue iñepyrũmbýpe. Umi profesía oñekumpliva'ekue pe okẽgui oñeñohevo ama tenondegua evangelio ñepyrũme, ojekumpli jeyva'erã ama pahápe opa hañuáicha. Ko'ápe oĩ ‘umi ára pytu'u ha pyahu’ rehe apóstol Pedro oma'ẽ hañuáicha he'ívo: ‘Peñembyasy haña, upévale, ha pejevy haña, pende angaipa oñembogue haña, oguahẽ vove umi ára pytu'u ha pyahu Nandejára renondégui; ha Ha'e omondojéyta Jesúspe.’ Hechos 3:19, 20.” The Great Controversy, 611.

Pe jehasa ojehechakuaa ama pytã paha rehegua rembiaporã rape ári, ojehechauka haña “línea ári línea”. Pe marandu ojehechaukáva haña ojereraha ñangarekohárape oĩvagai “ambue ñe'ẽme”, ha umíva ojehechauka orekóva “tembe ojepyso asyva”. Pe marandu jehechakuaaha ama pytã pahaguigua rehegua ojereraha va'erã ñangarekohárape oĩvagai noñembokatupyryiva'ekue protestantismo apostata ha catolicismo rembiaporã rape rehe, umi Adventismo omoneĩ va'ekue iñemoĩ vai pukukue javeve.

“Pe ára ndaha'úi mombryeterei oúta haña pe prueba opa ánga ári. Pe mymba marca oñembojepytaséta ñandére. Umi, peteĩteĩ paso rupi, oñeme'ẽva'ekue ko yvy rembipota kuérape ha ojoguáva'ekue ko yvy jepokuaakuérape, ndohasymo'ãi haña oñemoĩ haña umi mburuvicha poguýpe, ojeheja rangue oñembohory, oñe'ẽvaíva hese, oñemongyhyje haña

kársel reheve ha jepe mano rehe. Pe ñorairõ ha'e Tupã mandamiénto ha kuimba'e mandamiénto apytépe. Ko ára jave pe óro oñemboja'óta pe ita ky'a gui pe tupãópe. Pe Tupã rayhu añetegua ojehechakuaáta porã, iñambue hañuáicha pe mba'e joguaha ha pe jeguaka rei chugui. Heta mbyja ñande romomba'eguasúva'ekue imimbipa rupi, upe ramo oñemboguepaitéta pytũmbýpe. Pe kapi'i pirekue, arai guáicha, yvytu oguerovevéta, umi tenda guive jepe jahechahápe añoite trigoty iporãva oñembyatyhápe. Opa umi oguerékóva pe santuario jeguaka, ha ndaha'éiva oñemondeva Cristo tekojoja reheve, ojehechaukáta hikuái imondaha'ỹ tee hañua honte hañuáicha."

"Yvyramáta hi'aýva oñekytĩ yvýgui omohenda'ỹ hañuáicha, heta che'íra japu ojehechakuaa hañua umi añetegua apytégui, upéicharõ umi okañymbyva ojehechaukáta, ha hosána reheve oñemohendáta Cristo poyvi guýpe. Umi okyhyjéva ha ndojeroviáiva ijehe voi ojekuaaukáta hesakã hañuáicha Cristo ha Iñañetegua rehe. Umi ikangyvéva ha ikyryi hañua tupaope oikóta David-icha—opyta hañuáicha ojapo ha oñembopy'aguasu hañua. Ipyhareveháicha ipypukuve Tupã tavayguakuérape guarã, upéicha iporãve mbyja kuéra. Satanás ombohása asýta umi jeroviapýpe; ha katu Jesús rérape osêta hetave hañua ipu'akáva chuguikuéra. Upérõ Cristo tupao ojehechaukáta 'jasyicha iporãva, kuarahyicha hesakáva, ha ñorairõhára aty poyvi reheveicha mongyhyjehápe.'"

"Pe añetegua ra'ýi oñeñotýva tembiapo misionero rupive upérõ okakuaa ha ipoty ha hi'a porãta. Ánga-kuéra oguerohoryta pe añetegua, ha opyta mbaretéta jehasa asýpe, ha omomba'eguasúta Tupãme ikatu hañuáicha ohasa asy Jesús rehehápe. 'Ko yvy ape ári pehasa asýta: ha pende py'a guasúke; che amano mboyve areko hañua ipu'aka pe arapýre.' Ohasávo ko yvy rupi pe ñembyahýi guasu ojaho'íva, ha pe aventador omopotĩvo Jehová renda, Tupã oikóta Ipuébloré pytyvõhára. Satanás rembiapo ñemomba'eguasúta ikatu oñemopu'ã yvate, péro umi potĩ ha marangatu jerovia ndopytamo'ãi kyhyjépe."

"Elías oguenohẽ Eliseo-pe arádo-gui ha omombo hi'ári imáto oñekonsagra hañua. Pe jehenói ko tembiapo tuichaitépe ha pohýipe guarã oñemoĩkuri kuimba'ekuérápe mbo'epy rehegua ha tenda yvatepegua renondépe; ha'ekuéra michĩrire ijehegui ha ojeroviarire ñemomba'e'ýre Ñandejára rehe, Ha'e omomba'e guasúta kuri chupekuéra ogueraha hañua Ibandéra py'aguapýpe jehupyty peve. Hákatu ojei Ñandejáragui, oñeme'ẽ ko yvy arapýpe, ha Ñandejára omboyke chupekuéra.

"Heta oĩma va'ekue omomba'eguasúta ciencia-pe ha ndohesapevéi Tupãpe, ha'e va'ekue ciencia jára. Kóva ndaha'éiva va'ekue upéicha tupaópe umi ára ipotĩvévape."

"Tupã omba'apóta peteĩ tembiapo ñane ára rupi, sa'ieterei oĩva oha'arõva. Ha'e omopu'ãta ha omomba'eguasúta ñande apytépe umi oñembo'éva hekove hañuave Ijespíritu ñemoĩre peteĩ akã aranduchauka rupive, ha ndaha'éiva umi temimbo'e reheguánte umi mbo'ehao arandu rehegua okáguio ome'éva. Ko'ã tembiporu ndojehécharamóiva térã ndojekondenáiva'erã; Tupã omoĩ va'ekue chupekuéra, ha katu ikatu ome'ẽnte umi tekoporã ojehecháva okáguio. Tupã ohechaukáta ndaha'éiva odependéva yvypóra arandu ha ijeheguiete oñemomba'eguasúvare." Testimonies, volúmen 5, 81, 82.

Pe “mbyaipa ojehepyme’êva” ha’e peteĩ símbolo pe léi domingo rehegua, oñepyrũva pe aravo yvy ryryĩ guasu oje’êva Apocalipsis 11-pe. Upéva orrepresenta pe ára de prueba progresivo pe léi domingo rehegua.

“Ambue tetã nguéra osegíta Estados Unidos ehémplo. Jepémo ha’e tenonde oguata, upéicharõ jepe pe mba’e vai guasu oútane ñane retãygua ári opa rupi ko yvy ape ári.” Testimonies, volumen 6, 395.

Teko hañuaicha pe léi dominical mboyve, oñemosẽ ovetãgui umi moneda japu ojehecháva Miller kérape, péicha avei umi Adventista Laodiceaguáva oñenupã Ñandejára jurúgui. Upéi pe iglésia oñemopu’ã peteĩ poyviramo, “jasyicha iporãva, kuarahyicha hesakãva, ha ñemongyhyjéva peteĩ ehérsito poyvi reheveguáicha”. Isaías marandu osẽva “ambue ñe’ẽgui” ha “tembe ryryĩ haña oñeñe’ẽvagui”, ohechauka umi oñemopu’ã ha oñembotuicháva ha oñembo’eva Ijespíritu jejohéi rupive, ndaha’ei umi temimbo’e py’aguapýva arandu renda sientífika okapegua ñembo’e rupive. Umi Efraín ka’uáva ndohasái pe prueba “línea ári línea”, pórke okanyma iñarandúgui umi iñarandúva. Marandu hañuaicha chupekuéra, pe profesía ojepytaso peteĩ aranduka oñembotýva ramo.

Pe tembiasakue, Pedro he’iháicha, opa maranduhára Samuel guive oñe’ẽ hague hese, ome’ẽ heta techaukaha umi Adventista oñehundíva rehe, omboykévo ama paha marandu; hákatu ndaha’ei ñemano tete rehegua pe ohasa hikuái arapokõindy léipe, síno peteĩ ñemano espiritual ouva oñondive pe jehechakuaa ndive añetehápe okañyha opa ára guarã, ojehechaukaháicha umi kuñataĩ tarovápe, ha Amos kuaatíape opáy hikuái ohechakuaávo okañyha hikuái.

Péina, oñuahêta ára, he’i Ñandejára Tupã, amondo haña yvy ári ñembyahýi, ndaha’ei mbuja rehegua ñembyahýi, ni y’uhéi y rehegua, ha katu Ñandejára ñe’ẽnguéra ñehendu hañuare. Ha oguata hañuaicha peteĩ mar guive ambue mar peve, ha yvate guive kuarahyresẽ peve, oñani haña peteĩ hendágui ambuépe oheka haña Ñandejára ñe’ẽ, ha ndojuhúi mo’ãi. Upe árape kuñataĩ porãnguéra ha mitãrusu kuéra ikangýta y’uhéigui. Umi oñe’ẽ haña oñeñapytíva Samaria angaipáre, ha he’íva: “Oikove nde tupã, Dan”; ha: “Oikove Beerseba rape”; umíva jepe ho’ata, ha araka’eve ndojepu’akamo’ávái. Amós 8:11–14.

Oñe’ẽ rire araka’e pe léi arapokõindygua rehe pe símbolo “ñembyasy osyryryvéva” rupive, Isaías oñe’ẽ umi ojaopova’ekue peteĩ ñe’ẽme’ẽ manóndi ndive kyhyje ha py’apy oikóva gueteri rehe.

Ha pene ñe’ẽme’ẽ mano ndive oñemboykéta, ha peẽ pejapo va’ekue Aña retã ndive ndopytamo’ãi; ohasávo pe castígo osyry guasúva, uperõ peneñapytĩmbáta hese. Osẽ guive, penejagarráta; ko’ẽ ko’ẽre ohasáta, ára ha pyhare pukukue; ha pe marandu jeikuaa añoite oguerúta pende ári py’aju. Isaías 28:18, 19.

Peikuaa jehechakuaa ñemyesakã rehegua ojehechaukáva Miller rembiporavo haña umi ita jeguaka rupive upéi ndaikatumo’ávái ojeguereko, ha katu pe “jehechakuaa” marandu rehegua pe apopyrã domingopegua oho haña tenonderã omombe’úta ojekuaauka haña ijokuái ñemano ndive oñemboyke hague. Umi okañýva’ekue “japu guýpe,” upévo ohechakuaáta “Ñandejára Tupã” omoĩ hague “Sion-pe peteĩ ita pyenda haña, peteĩ ita ojehechaporãmava, peteĩ ita ykére guará iporãitereíva, peteĩ pyenda jeroviaha,” ha katu itarimáta. Umi japu oku’e hague guýpe kuéra

tembiasakue rupi oho aja, upévo ojejohéita. Heta umi japu hesakã porãva apytégui ikatu hañuáicha hasy'ÿre ojehechakuaa pe visión Ysyry Ulai reheguápe.

Umi Millerita-kuéra, oñemoĩ porãvo iñentendimiento rehe Daniel capítulo mokõi rehegua ndive, ohechakuaa Daniel ocho-pe oñeñe'ẽha umi mburuvichaguasu tetãnguéra rehe, ha'éva umi peteĩchagua tetãnguéra ojehechaukáva capítulo siete-pe. Pe joavy oĩva ko mokõi capítulo apytépe ha'e capítulo siete ohechauhaha umi elemento polítiko umi tetãnguéra rehegua, ha capítulo ocho ohechauhaha umi elemento relijióso umi tetãnguéra rehegua. Upévare, Daniel capítulo ocho oñemombe'u ñe'ẽnguéra santuario rehegua rupive.

Daniel capítulo poapy, oiporu pe tupaópegua techauhaha haña umi rréino, ha katu opaite tupaópegua techauhaha ojehecháva pe capítulo oñembyaíva; upéicha rupi ojehechauka peteĩ iñambuéva pe religión añetéva Cristo rehegua ha pe religión japu Satanás rehegua apytépe. Peteĩ ovecha mácho ha'e peteĩ mymba ojeporúva va'ekue ofrendarã Tupã tupaópe, ha katu opaite ofrenda tupaópe guarã va'erãmo'ã iperfektova'erã. Pe ovecha mácho oĩva capítulo poapýpe ndaikatúi va'ekue ojeporu ofrendarã Tupã tupaópe, pórke umi hatĩ ndaha'ei peteĩcha.

Upéi amopu'ã che resa ha ahecha; ha péina, ysyry renondépe oĩ peteĩ ovecha mácho mokõi hakáva; ha umi mokõi hakã yvate; péro peteĩ ijyvateve ambuégui, ha pe ijyvatevéva osẽ pahávo. Daniel 8:3.

Peteĩ ovecha mácho hakuã mokõi iñambue pukukue rehegua ndojehejamo'ãi va'ekue ofrese haña mba'e kuave'ẽramo Tupã santuario-pe; ha katu pe simbolismo ndaha'ei Tupã jerovia añetegua rehegua, síno Satanás jerovia japuva poguýpe, paganisomoregua rehegua. Pe mburuvicha guasu oúva upéi oñerrepresenta va'ekue peteĩ kavaráicha, ha upéva avei ha'e peteĩ mba'e kuave'ẽ santuariopegua; upéicharõ jepe, jey jeýma pe kavara oñembyaíva, pórke oguereko va'ekue peteĩ hakuã iñakãresa mbytepe, ndaijojaháigui pe joaite ha perfección ojejeruréva peteĩ mba'e kuave'ẽ santuariopegua rehe.

Ha aikuaaháicha, peteĩ kavara mácho ou kuarahyreikéguio opa yvy ape ári, ha noñemoĩri yvýre; ha pe kavara oreko peteĩ hatĩ guasu iñakã mbytepe. Daniel 8:5.

Ipahápe kavara ratĩ oñekytĩ, ha upégui osẽ irundy ratĩ, upéva avei omoĩ chupe ndaikatúi hañuáicha ofrenda Tupã tupaópe.

Upévare, pe kavara mácho tuichaite oñembotuicha; ha ipu'aka mbaretéma ramo, pe ratĩ guasu oñekytĩ; ha hendaguépe osẽ irundy ratĩ ojekuaáva, umi irundy yvytu yvagapegua gotyo. Daniel 8:8.

Daniel capítulo poapy oñepyrũ ndojehecháiramo haña Babilonia rréino peteĩ símbolo rupive. Babilonia, peteĩha rréino marandu haña Biblia profecía-pe, oĩma ñemopyenda bíblicamente mokõi testígo rehe, capítulo mokõiha ha capítulo siete rehe; ha katu capítulo poapýpe Babilonia oñemokañy hañuáicha peteĩ propósito reheve, oñemomba'eguas haña pe atributo profético papado rehegua, oguerekóva peteĩ herida omano hañuáicha ha ipahápe oñemonguera jeyva'erã. Pe ára ohasáva pe herida omano hañuáicha guive, pe oñemonguera jey peve, papado oñemokañy térã oñembyesarái proféticamente. Pe ñemokañy ojehechauka avei Nabucodonosor rréino ojeipe'áramo

ha upéi oñemyatyrõ jey ramo.

Daniel capítulo poapy ñepyrũ peteĩ símbolo directo reheve pe mokõiha mburuvichakuéra rréino rehegua, omoñepyrũvo pe ovecha mácho ohechaukáva pe rréino Medo-Persa, upéi oúva pe kavara oñembyai vaekue ohechaukáva pe rréino Grécia rehegua. Upéi, peteĩva umi irundy yvytu apytégui, upe irundy hatĩ Grécia rehegua oñembyahýi hague peve, Daniel ohecha peteĩ hatĩ michĩva ohechaukáva pe irundyha rréino, Roma. Pe hatĩ michĩva ohechauka mokõive Roma etapa, ha umíva ojehechauka irundy versíkulo. Roma pagana ojehechauka pe hatĩ michĩva rupive kuimba'e género-pe, ha Roma papal katu pe hatĩ michĩva rupive kuña género-pe.

Ha peteĩva apytégui osẽ peteĩ hatĩ michĩva, ha tuicha eterei okakuaa, yvy gotyo, kuarahyresẽ gotyo, ha pe yvy porãite gotyo. Ha tuicha okakuaa peve yvágapegua ehérsito peve; ha omombo yvýre umi ehérsitogua ha mbyjakuéra apytégui peteĩva'ekue, ha opyrũ hesekuéra. Heẽ, ombotuicha haña ijehe voi pe ehérsito Ruvicha renondépe; ha hese rupi ojeipe'a pe sacrificio ára ha ára guive, ha oñembyai itiupa marangatu renda. Ha oñeme'ẽ chupe peteĩ ehérsito pe sacrificio ára ha ára rehe ojepu'a haña, tembiapo vai rupi; ha omombo añetegua yvýre; ha ojapo hembiaapo, ha oprospera. Daniel 8:9–12.

Pe mbyky'i Roma rehegua oikeva ñemombe'úpe versíkulo nueve-pe, oñembohechauka kuimba'e rérarãme; ha upéi versíkulo diez-pe, pe mbyky'i oñembohechauka kuña rérarãme; ha upéi versíkulo once-pe, pe mbyky'i oñembohechauka jey kuimba'e rérarãme; ha upéi versíkulo doce-pe, pe mbyky'i oñembohechauka jey kuña rérarãme.

Daniel capítulo ocho-pe, oñemi pe peteĩha mburuvicharenda; upéi mokõi ambue mburuvicharenda ojehechauka mymba kuéra ramo, tupaópe oñembyaíva; ha pe irundyha mburuvicharenda ojehechauka peteĩ hatĩ ramo. Pe hatĩ oñembyaíva profétikamente, pórke ojehechauka peteĩ kuimba'e ramo, upéi peteĩ kuña ramo, upéi jey peteĩ kuimba'e ha upéi peteĩ kuña ramo.

Kuña ndoikomo'ãi kuimba'épe ñuarã mba'e, ha kuimba'e ndoiporomo'ãi kuña ao; opa umi ojapóva péicha niko ñemboyke Jehová nde Jára renondépe. Deuteronomio 22:5.

Pe michĩva ra'ãnga pe hatĩ michĩva rehegua Roma pagana-gua, ojejuhu umi versíkulo 9 ha 11-pe; ha pe kuña rehegua ra'ãnga pe hatĩ michĩva rehegua Roma papal-gua, ojejuhu umi versíkulo 10 ha 12-pe. Pe hatĩ michĩva ryrũ kuimba'e térã kuña rehegua ojekuaa jahechávo Daniel ñe'ẽnguéra pe texto ypykue nivel-pe, mba'e Miller ndaikatúiva ohecha, pórke ha'e oiporu vaekue añoite Cruden's Concordance, ha Cruden's Concordance nome'ẽi marandu pe ñe'ẽ ypykue rehegua. Umi género ojepyso ha ojere umi irundy versíkulo rupive ojekuaa vaekue umi traduktór kuéra Biblia King James-gua rehegua; ha'ekuéra añetehápe oñongatu umi género pe pasáhepe, reikuaáramo mba'épa rehechava'erã.

Umi traduktór ohechakuaa pe joavy oĩva pe hatĩ michĩva kuimba'éva ha kuñáva apytépe, umi versíkulo porundy guive pakõi peve, ha omombe'u pe joavy pe ñe'ẽ "it" rupive. Pe ñe'ẽ "it" ojeporu pe hatĩ michĩvape ñuarã oñemboguata jave ijehe kuñanguéicha. Ehecha Daniel capítulo 8, versíkulo 10:

Ha okakuaa tuicha, pe yvága ehérsito peve; ha omombo yvýpe umi ehérsito apytégui ha umi mbyjakuérágui, ha opyrũ hesekuéra. Daniel 8:10.

“Tuicha guasu”, ha “omboity yvýpe”, upéicha ojekuaa haña pe hatĩ michĩva ha’eha kuña. Pe versíkulo doce he’i:

Ha peteĩ ehérsito oñeme’ẽ chupe pe sakrifisio ára ha ára rehe ojegueraha haña ñakãre, tembiapo vai rupi; ha omombo pe añetegua yvýre; ha ojapo hembiapo, ha oñakãrapu’ã. Daniel 8:12.

Pe versíkulo doce-pe, oñemoĩve pe ñe’ẽ “chupe”, ha upéva ndoguerekói hekopete pe hatĩ michĩva rehegua, pe hatĩ michĩva versíkulo-pe mokõi jey oñemombe’uha “upéva” ramo, ha upéicha ohechauka kuña rehegua. Umi traduktór ohechakuaa porã kuri Daniel ojapoha jehechauka joavy me’ẽ haña meña rehegua, péro ndaikatúi kuri oikuaa haña añetehápe mba’épa Daniel he’ise, ha oha’ārõkuri ojapo haña kuimba’e rehegua pe hatĩ michĩva versíkulo-pe omoĩvo pe ñe’ẽ “chupe” itálica-pe, péro upéva ndopytái Daniel ñe’ẽ tee rehe. Ñe’ẽkuéra ohechauka pe hatĩ michĩva kuña reheguaha, ha “upéva” (pe hatĩ michĩ kuña rehegua), omombo kuri pe añetegua yvýpe, ha “upéva” (pe hatĩ michĩ kuña rehegua), omba’apo ha oñemotenonde porã.

Pe versíkulo nuevepe, ñe’ẽjoaju “peteĩ hatĩ michĩva” oĩ kuimba’e rehegua peteĩteĩháicha ha orrepresenta Róma pagãna. Osẽkuri peteĩva umi “irundy yvytu”gui, upe Império Griego oñemboja’ókuri ha oñehundi rire ipype. Pe versíkulope, tembiasakue ndive oñembojoajúvo, Róma pagãna ogana ha oguereko haña ipoguýpe mbohapy hendaguasu geográfico, oñemohenda aja yvy guasu mburuvicharenda ári.

Ha peteĩva apytégui osẽ peteĩ hatĩ michĩva, ha upéva okakuaa eterei guasu gotyo kuarahyresẽ gotyo, kuarahyreike gotyo ha pe yvy porã gotyo. Daniel 8:9.

Pe versíkulo once-pe (upépe pe controversia rehegua “pe ára ha ára” rehegua ojuhu peteĩva umi ñorairõ renda principal-kuérágui), pe hatĩ michĩ ojehechauka “ha’e” ramo, “ichupe” ha “imba’e” ramo.

Ha’e oñemomba’eguasú voi pe ehérsito ruvicha guasu peve, ha hese rupi ojeipe’a chugui pe sacrificio ára ha ára, ha oñemongúi yvýpe isantuario renda. Daniel 8:11.

Rombojoayvu ko ñehesa’ỹijo ñamoirũta pe artíkulo oúvape.

“Mayma principio Tupã ñe’ẽme oguereko hendaguã, mayma mba’e añetegua katu oguereko ijajaha’ỹva jehechapyrã. Ha pe estructura completaite, iapopyrã ha ijejapópe, ome’ẽ testimonio Ijapoharé rehe. Péichaite pe estructura ndaipóri avave apytu’ũ, pe Infinito pegua añaõnte, ikatúva omoheñoi téra omboheko haña.” Education, 123.